

PREIZKUŠNJA ZNANJA IZ MIKROEKONOMIJE 1 –primer 1

IME IN PRIIMEK: _____ VPISNA ŠTEVILKA: _____

Izpit se piše 90 minut. Maksimalno število točk je 60. Prvi del izpita predstavljajo vprašanja za obkrožanje. **Pri vseh vprašanjih za obkrožanje je možen le en pravilni odgovor.** Pri računskih nalogah mora biti kljub pravilnem odgovoru napisan tudi potek izračuna. Drugi del izpita predstavljajo odprta vprašanja, na katera odgovarjajte **kratko in jedrnato**. Odgovori morajo biti le v označenih pravokotnikih Uporaba nedovoljenih pripomočkov in prepisovanje se kaznuje z odvzemom izpita in negativno oceno. SREČNO!

Pri nalogah pod zaporedno številko od 1 do 10 obkrožite pravilni odgovor. Vsaka pravilna rešitev prinaša 3 točke.

1. Anja se odloča med rednim podiplomskim študiju ekonomije in med delom v podjetju OC d.o.o. Letna šolnina študija znaša 2,000 evrov, za študijsko literaturo pa mora na letni ravni odšteti še dodatnih 500 evrov. V podjetju OC d.o.o. so ji ponudili plačo v višini 12,000 evrov. Vsi ostali stroški med šolanjem in delom so identični. Koliko znašajo Anjini letni oportunitetni stroški šolanja?

- a) 2,000 evrov,
- b) 2,500 evrov,
- c) 14,500 evrov
- d) 12,000 evrov.
- e) Pravilni odgovor ni podan.

2. Povpraševanje po mleku v neki državi lahko opišemo z enačbo $P = 100 - 4Q$, ponudbo pa z enačbo $P = 3Q$. Koliko znaša proizvajalčev dohodek, če mu država odobri davek v višini 2 evrov na vsako enoto?

- a) 616
- b) 588
- c) 42
- d) 44
- e) 600.

Utemeljitev (slika in izračun sta obvezna) :

3. Janko ima navado, da ob gledanju večernega programa televizije pije pivo in je čips. *Pivo in čip troši v fiksni razmerju*. Vsako vrečko čipsa poplakne z dvema pločevinkama piva. Za trošenje piva in čipsa ima na voljo 105 evrov. Pivo v pločevinki stane 1 evro, vrečka čipsa pa 1,5 evra. Koliko pločevink piva in koliko vrečk čipsa bo Janko trošil v ravotežju?

- a) Trošil bo le 105 pločevink piva.
- b) Trošil bo le 70 vrečk čipsa.
- c) Pravilni odgovor ni podan.
- d) Trošil bo 30 vrečk čipsa in 60 pločevink piva.
- e) Trošil bo 40 vrečk čipsa in 45 pločevink piva.

Utemeljitev (*slika je obvezna*):

4. Ekonomska teorija opredeljuje nujno življenjsko potrebščino kot:

- a) inferiorno dobrino;
- b) dobrino, pri kateri je učinek dohodka pri zvišanju cene pozitiven;
- c) dobrino, pri kateri je križna elastičnost povpraševanja vedno enaka nič;
- d) dobrino, pri kateri so Engelove krivulje naraščajoče;
- e) je dobrina, pri kateri je skupni učinek zmanjšanja cene negativen.

5. Podjetje Donosi se odloči prepoloviti svojo proizvodnjo. Po izvedbi te operacije je direktor ugotovil, da sedaj zaposluje le še $\frac{1}{4}$ količine inputov, ki jih je uporabljal pred spremembo, pri čemer to velja za vsak input. Obkrožite pravilno trditev:

- a) Podjetje Donosi ima naraščajoče donose obsega za vse obsege proizvodnje.
- b) Podjetje Donosi ima padajoče donose obsega za vse obsege proizvodnje.
- c) Podjetje Donosi ima naraščajoče donose obsega za preučevani obseg proizvodnje.
- d) Podjetje Donosi ima konstantne donose obsega za preučevani obseg proizvodnje.
- e) Podjetje Donosi ima padajoče donose obsega za preučevani obseg proizvodnje.

6. Podjetje mora začeti plačevati davek v obliki fiksnega letnega zneska, ki je neodvisen od obsega proizvodnje. Kakšen vpliv ima novi davek na naslednje stroške? Obkrožite pravilno trditev.

- a) Povečajo se fiksni stroški in povprečni fiksni stroški, medtem ko mejni stroški in celotni povprečni stroški ostanejo nespremenjeni.
- b) Povečajo se fiksni stroški, povprečni fiksni stroški in celotni povprečni stroški medtem ko mejni stroški ostanejo nespremenjeni.
- c) Povečajo se fiksni stroški, povprečni fiksni stroški, mejni stroški in celotni povprečni stroški.
- d) Povečajo se fiksni stroški, medtem ko povprečni fiksni stroški, mejni stroški in celotni povprečni stroški ostanejo nespremenjeni.
- e) Nič od navedenega.

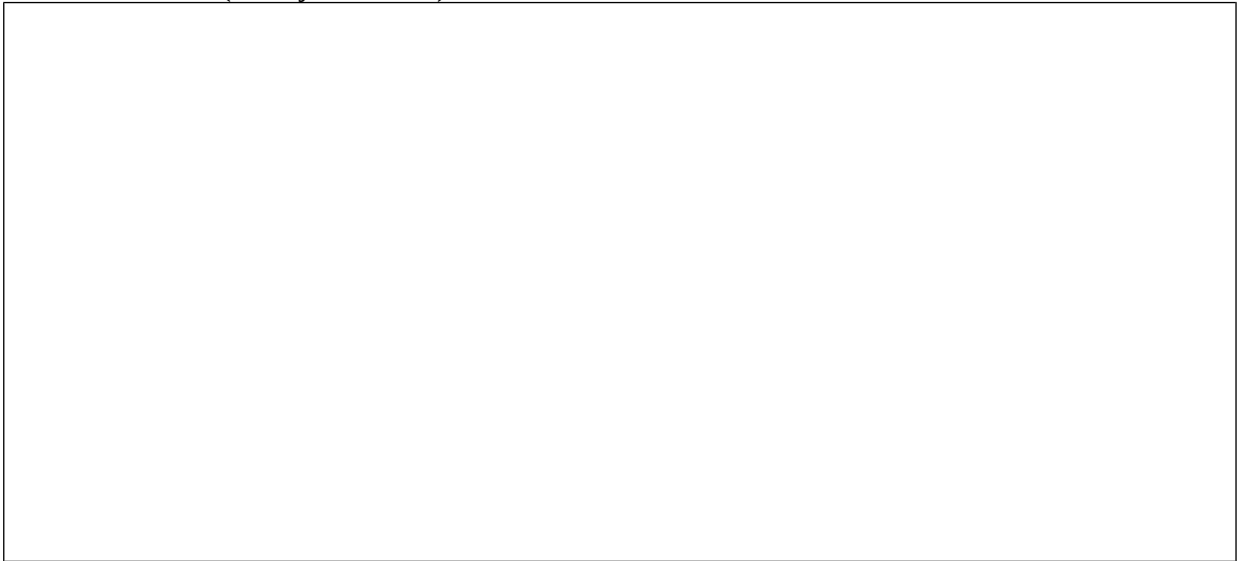
7. Pojem *finančna skupina podjetij* označuje:

- a) skupino japonskih podjetij, ki so povezana preko lastništva, matično podjetje pa nadzira njihovo delovanje;
- b) skupino japonskih podjetij, v okviru katere se aktivno izvaja horizontalna koordinacija in delitev informacij ex-post;
- c) skupino podjetij, ki so med seboj povezane prek križnega lastništva, nucleus pa je banka;
- d) skupino podjetij, ki sklepajo izključno permanentne pogodbe z zaposlenimi;
- e) skupino podjetij, ki so hierarhično povezana, banka pa nadzira njihovo delovanje.

8. Monopolist se srečuje s funkcijo povpraševanja oblike $P=20-Q$. Njegovi celotni stroški so $TC=2Q+2$. Obkrožite pravilno trditev.

- a) Monopolist bo proizvajal 11 enot.
- b) Monopolist bo postavil ceno v višini 9 denarnih enot.
- c) Monopolistovi $MC=2Q$
- d) Monopolistov dobiček v ravnotežju znaša 79 denarnih enot.
- e) Pravilni odgovor ni podan.

Izračun in slika (slika je obvezna):

9. Mejni stroški kemičnega podjetja, ki je monopolist, so konstantni in znašajo 20 denarnih enot. Elastičnost povpraševanja po proizvodih podjetja je konstantna in znaša -2. Kolikšna naj bo cena spojine, če želi podjetje maksimirati dobiček?

- a) 10
- b) 20
- c) 30
- d) 40
- e) Pravilni odgovor ni podan.

10. Spodnja slika prikazuje bilateralni monopol na trgu dela. Podjetje ima torej moč monopsona, delavci pa so organizirani v sindikat.

Podane so naslednje trditve:

- I. V kolikor se sindikat zavzema za največjo skupno plačilo za zaposlene delavce, se bo na bilateralnem trgu dela oblikovala ravnotežna mezda med 7.5 in 8 denarnih enot.
- II. V kolikor se sindikat zavzema za največjo ekonomsko rento za zaposlenega delavca, se bo na bilateralnem trgu dela oblikovala ravnotežna mezda med 4 in 9 denarnih enot.
- III. V kolikor se sindikat zavzema za čim večjo stopnjo zaposlitve delavcev, se bo na bilateralnem trgu dela oblikovala ravnotežna mezda med 4 in 7.5 denarnih enot.

Pravilna trditev je:

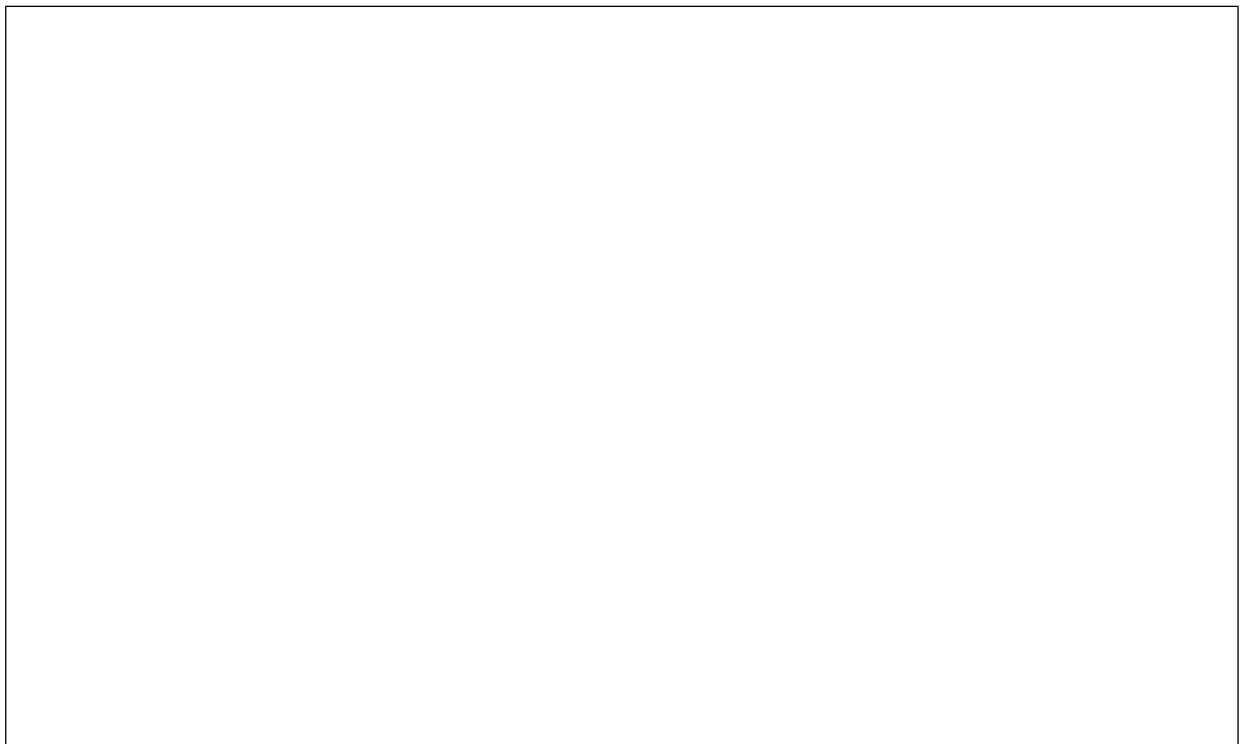
- a) le I,
- b) le II,
- c) le II in III,
- d) le I in III,
- e) I, II in III.

Pri nalogah pod zaporedno številko od 11 do 15 podajte svoj odgovor v označeni pravokotnik. **V vsakem grafu ustrezno označite osi. Tudi vsaka krivulja naj bo ustrezno označena.** Vsaka pravilna rešitev prinaša 6 točk.

11. Grafično prikažite monopolistično konkurenco v kratkem in dolgem obdobju.

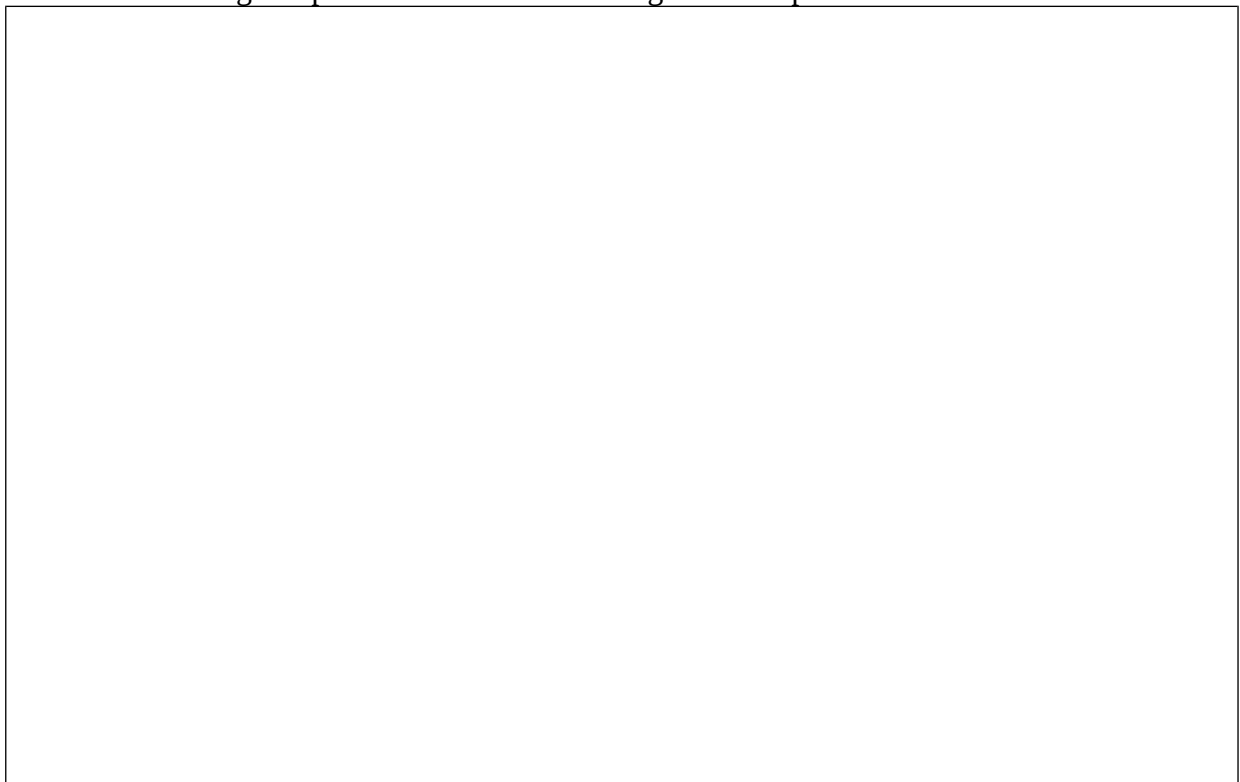
12. Grafično prikažite razmerje med produkcijsko funkcijo in funkcijo stroškov in sicer z vidika mejnih in povprečnih količin.

13. V ustreznem grafu prikažite naravni monopol in na kratko opišite različne alternative njegovega uravnavanja.

14. V ustreznem grafu prikažite model kartela in ga kratko opišite.

15. V ustreznem grafu prikažite kaj se zgodi na trgu, če država prepíše maksimalno ceno. Na kratko tudi opišite posledice, ki jih ta državna intervencija povzroči.

